

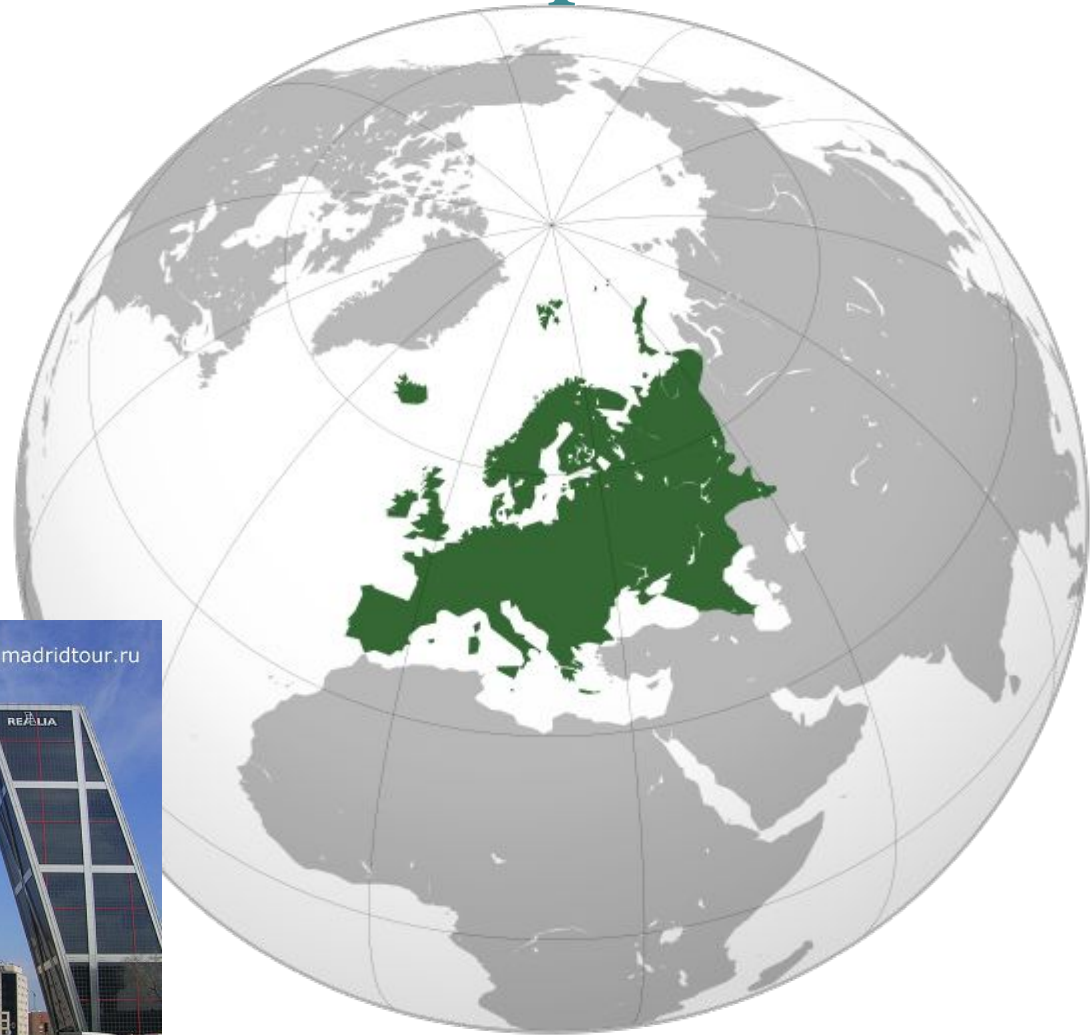
Країни Європи

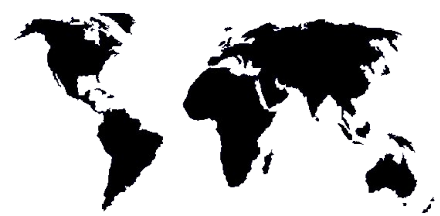
Третинний сектор економіки.

Мадрид

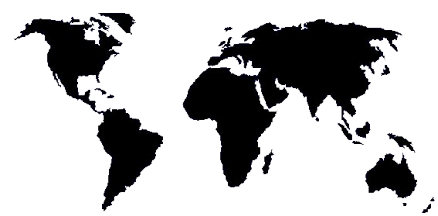
Ворота в Європу

“ВИ ДІЗНАЄТЕСЬ”

- Сферу послуг
- Найважливіші міжнародні транспортні коридори та вузли
- Зв’язки України з країнами Європи

ТРЕТИННИЙ СЕКТОР

- **Третинний сектор економіки – економічна діяльність пов'язана з послугами.**
- *Поняття послуг охоплює всі види діяльності, що не завершуються виробництвом продуктів, але сприяють процесу виробництва, покращуючи продуктивність.*
- *До послуг належить фінансова До послуг належить фінансова і банкова До послуг належить фінансова і банкова діяльність, транспорт, оптова оптова і роздрібна торгівля оптова і роздрібна торгівля, страхування оптова і роздрібна торгівля, страхування, інформаційна галузь, медицина оптова і роздрібна торгівля, страхування, інформаційна галузь, медицина, освіта оптова і роздрібна торгівля, страхування, інформаційна галузь, медицина, освіта та індустрія розваг тощо.*

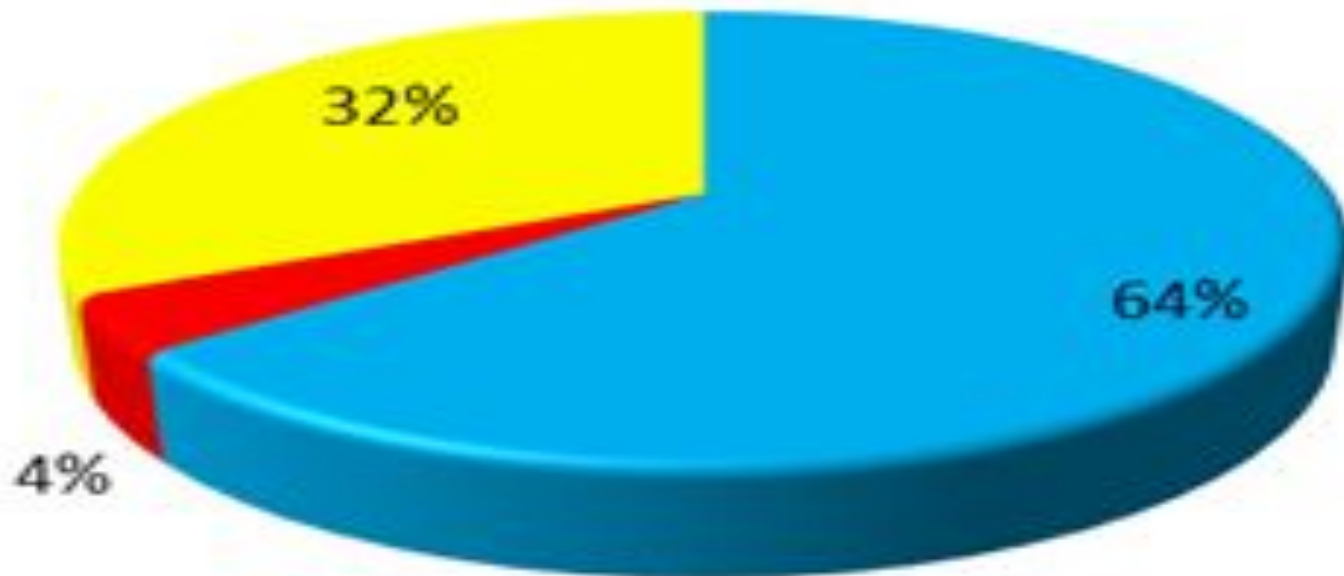

Третинний сектор

■ Сфера послуг

■ Сільське господарство

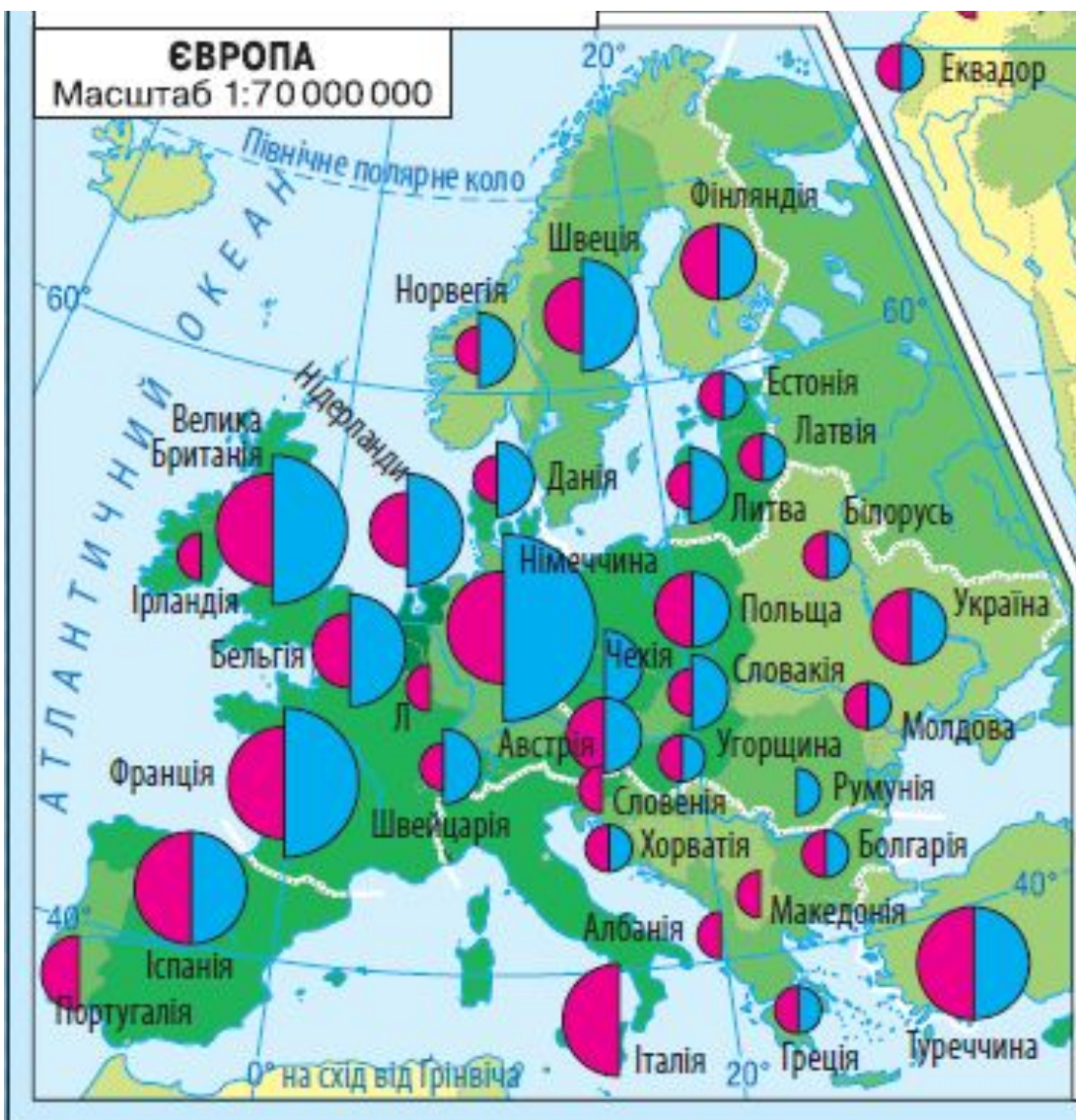
■ Промисловість

АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ
(млрд пас/км)

7 780
1 063
500–1 000
100–500
20–100
1–20

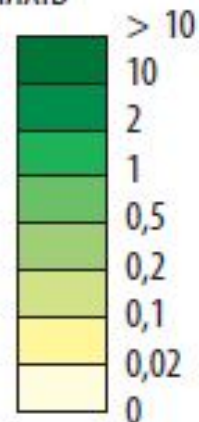

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ
(млрд т/км)

2 035
869
328
100–300
20–100
1–20

ЩІЛЬНІСТЬ АВТОШЛЯХІВ
(км на 1 млн км²)

Високошвидкісні магістралі країн Європи

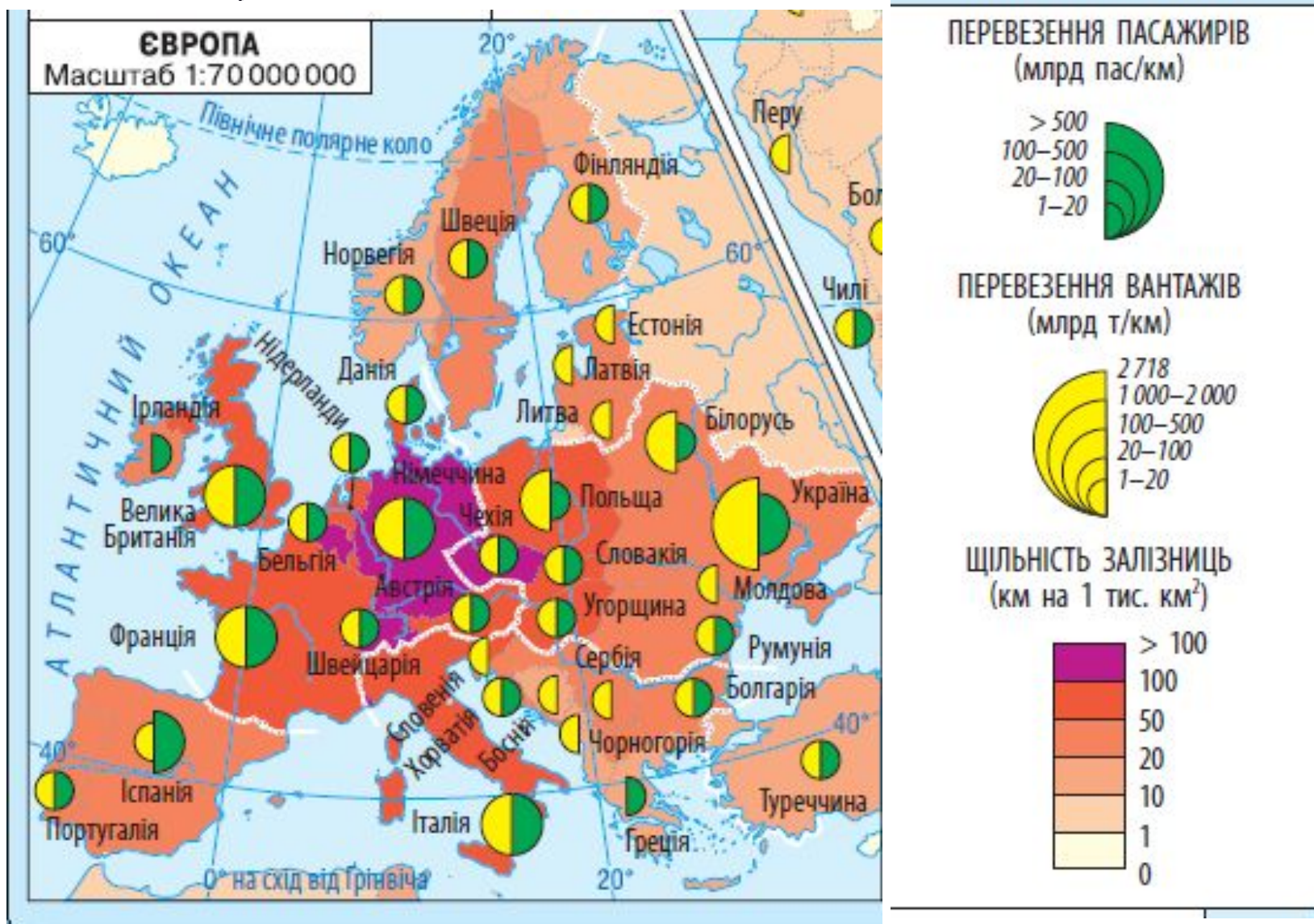
- 320 – 350 км/год
- 300 км/год
- 250 – 280 км/год
- 200 – 230 км/год
- 200 км/год
- Що будуються

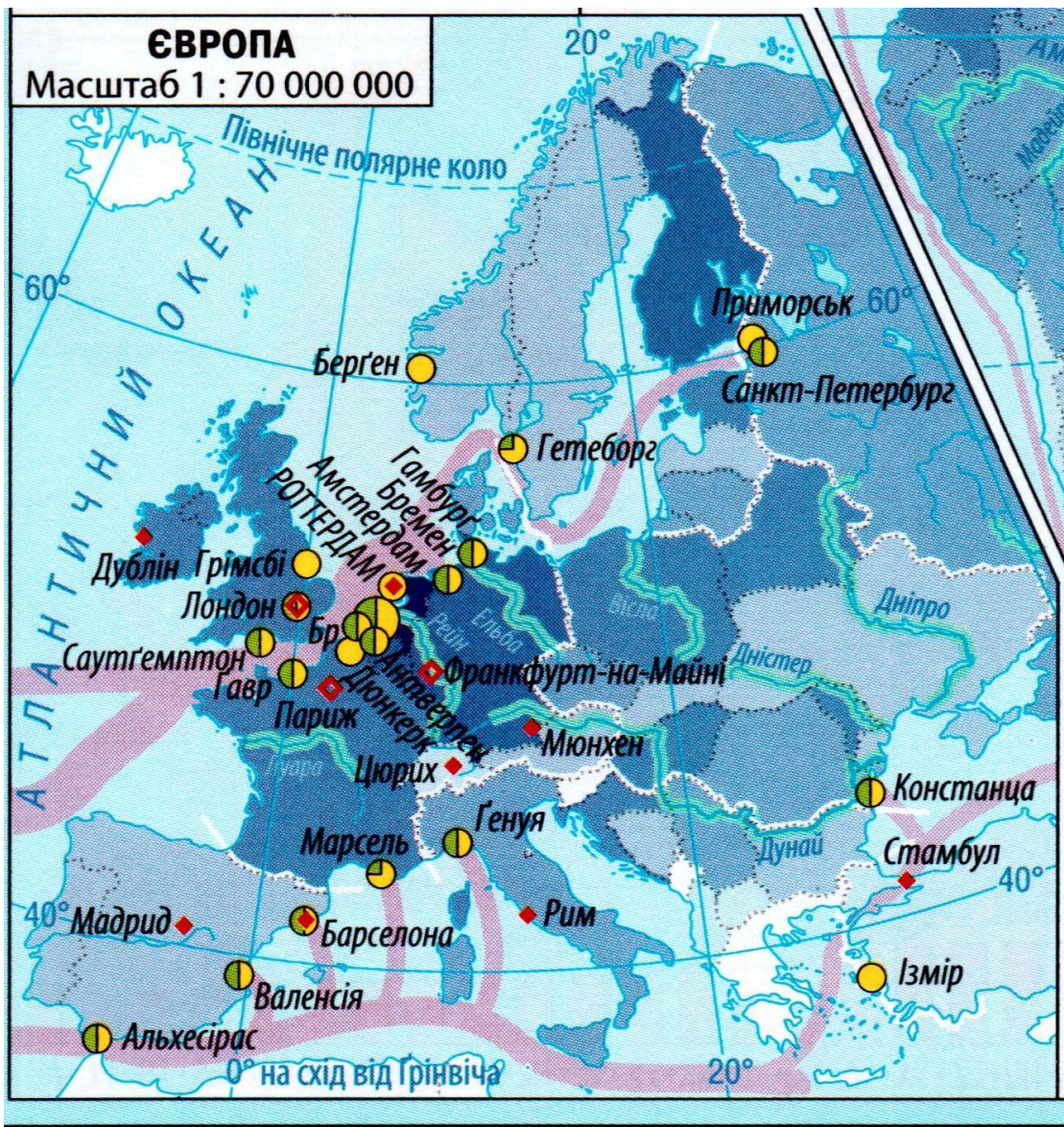

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ

ВОДНИЙ ТА ПОВІТРЯНИЙ ТРАНСПОРТ

ВОДНИЙ ТА ПОВІТРЯНИЙ ТРАНСПОРТ

НАЙБІЛЬШІ АЕРОПОРТИ
За пасажиропотоком (млн пас./рік)

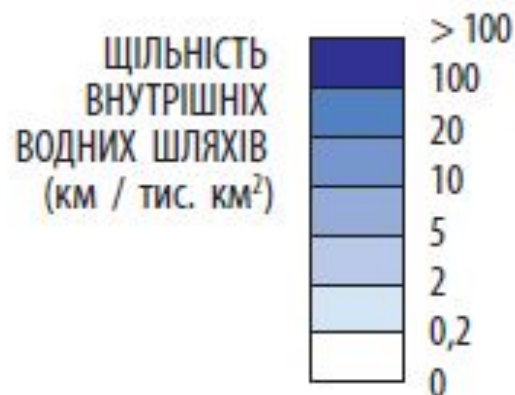
◆ Атланата > 40
◆ Бостон 20–40

НАЙБІЛЬШІ МОРСЬКІ ПОРТИ
За вантажооборотом (млн т)

☉ ГОН КОНГ > 200
☉ Гамбург 100–200
☉ Генуя 50–100

За контейнерооборотом (млн конт.)

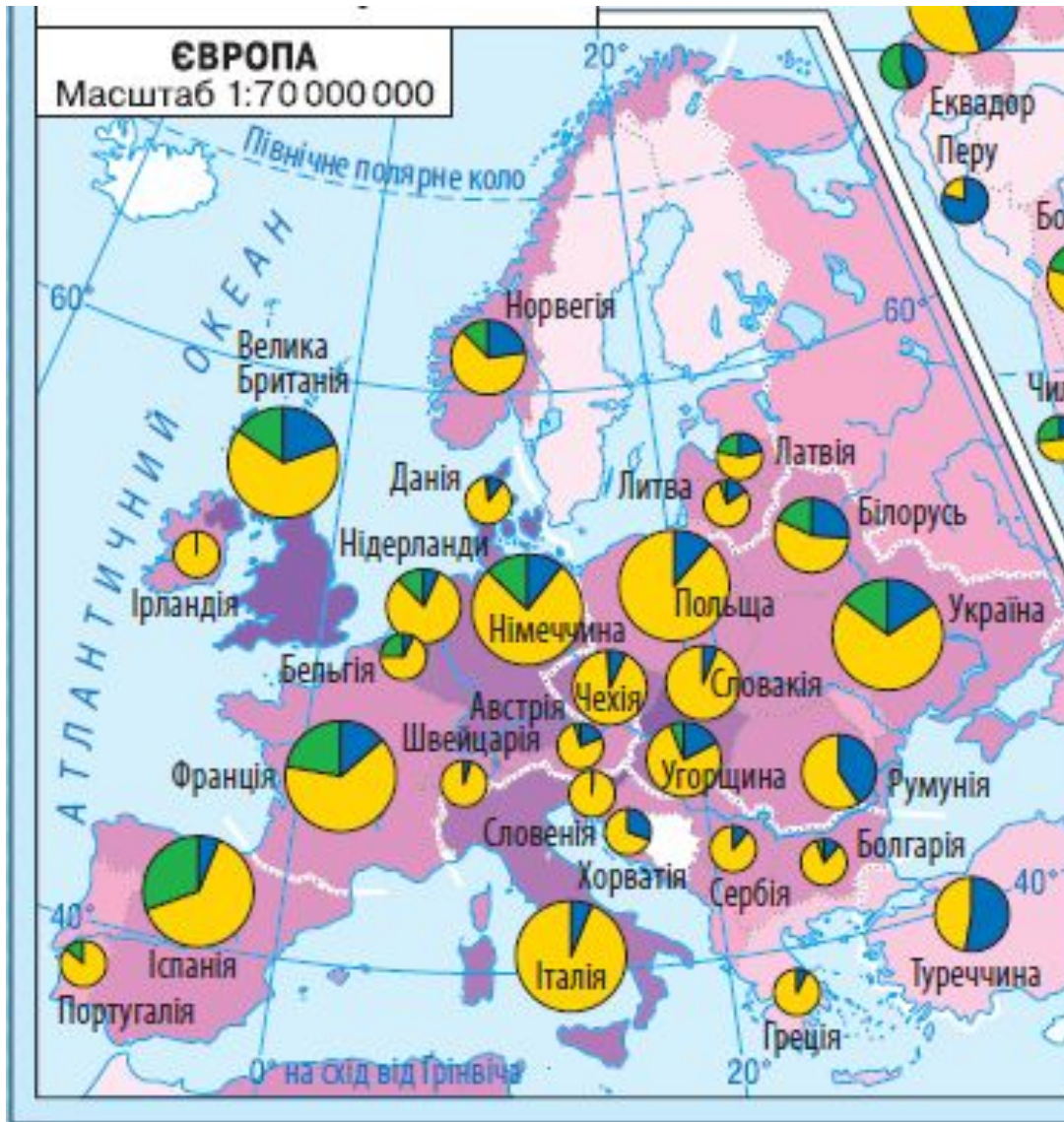
☉ ГОН КОНГ > 10
☉ Гамбург 3–10
☉ Генуя 1–3

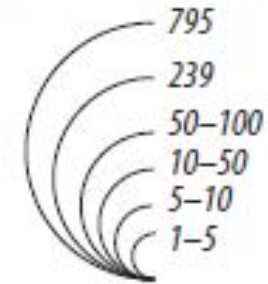
Судноходні ділянки річок
 Найважливіші напрями морських перевезень

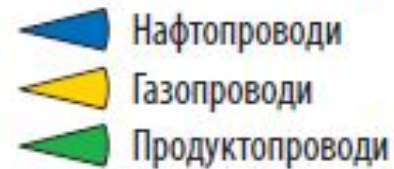
ТРУБОПРОВІДНИЙ ТРАНСПОРТ

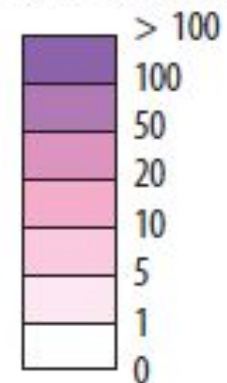
ДОВЖИНА ТРУБОПРОВІДІВ (тис. км)

СТРУКТУРА ТРУБОПРОВІДІВ (%)

ЩІЛЬНІСТЬ МЕРЕЖІ
ТРУБОПРОВІДНОГО ТРАНСПОРТУ (%)

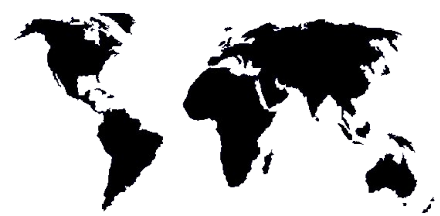

Найважливіші пан'європейські транспортні коридори

У ЄС створюють єдину транспортну мережу TEN-T. Водночас триває створення транспортних коридорів, що мають забезпечувати безперервне сполучення між заходом, сходом, північчю та півднем Європи.

Окремі з них проходять через територію України. Наша країна бере активну участь у формуванні цілісної транспортної системи Європи, зокрема зі створення євразійського транспортного коридору ТРАСЕКА (Європа – Кавказ – Азія). Успіх інтеграції української транспортної системи

- до європейської мережі значною мірою залежить від модернізації внутрішньої транспортної інфраструктури.

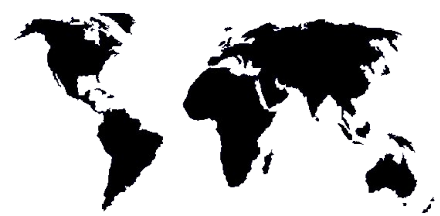

ЗАВДАННЯ

- Пригадайте переваги та недоліки кожного з видів транспорту.

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ.

Європа зосереджує найбільші обсяги міжнародної торгівлі. У світовому товарообігу її частка в експорті товарів становить 38 %, а в торгівлі послугами – близько 45 % обсягу. Європейський Союз як регіональний ринок, що є частиною світового ринку товарів і послуг, запровадив на своїй території зону вільної торгівлі. Це дало змогу країнам ЄС збільшити обмін товарами та послугами.

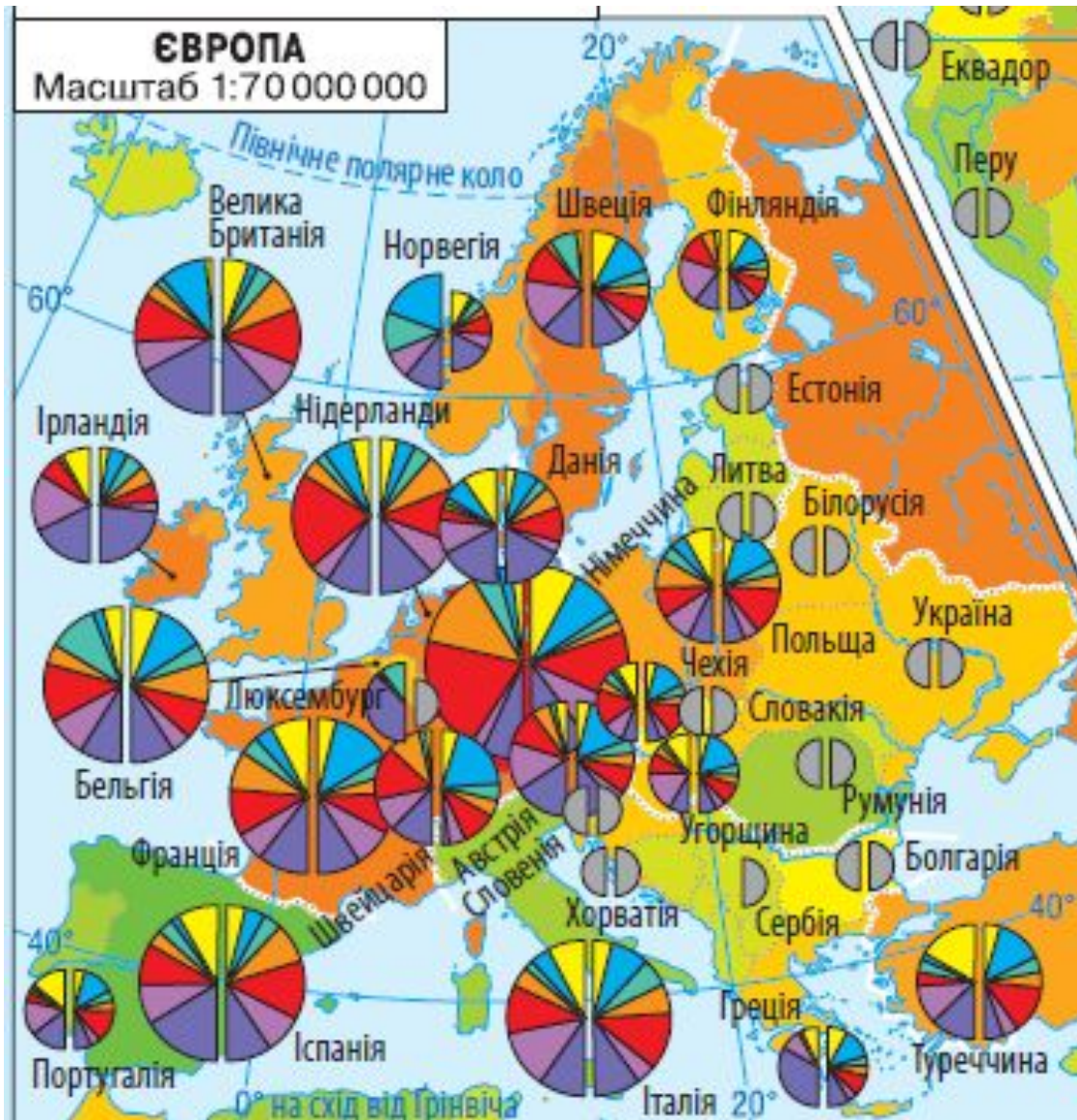
Міждержавні товаропотоки Німеччина — Франція, Німеччина — Італія, Німеччина - Нідерланди, Франція — Нідерланди, Франція — Бельгія є найбільшими в світі за обсягами. У ХХ ст. світовими лідерами у зовнішній торгівлі були економічно розвинені країни Європи – Німеччина, Франція, Нідерланди, Велика Британія, Італія.

Проте нині їх випередили Китай і США.

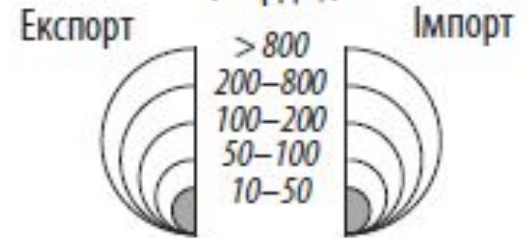
Найбільшими зовнішньоторговельними партнерами України в ЄС є Німеччина, Польща, Італія, Угорщина, Франція, Іспанія, а також сусідня Білорусь. Основним партнером в експортно-імпортних операціях у сфері послуг залишається Росія, а також Німеччина, Велика Британія, Швейцарія, Кіпр, Бельгія, Естонія, Австрія, Франція, Польща, Нідерланди.

ТОРГІВЛЯ

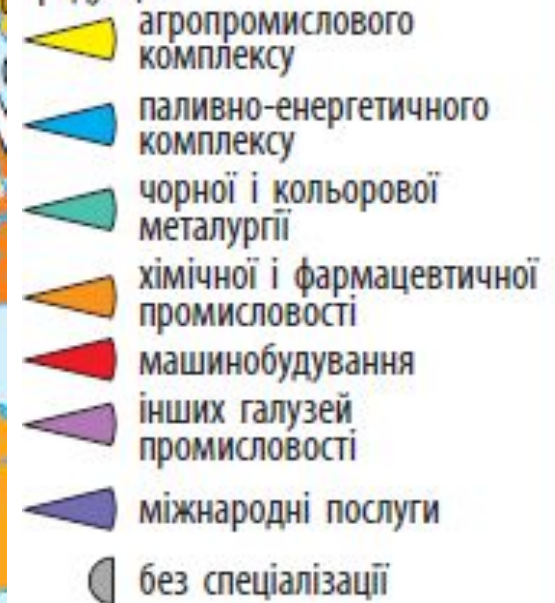

ОБСЯГИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ
(млрд \$)

СТРУКТУРА ТОРГІВЛІ

продукція

Ліван

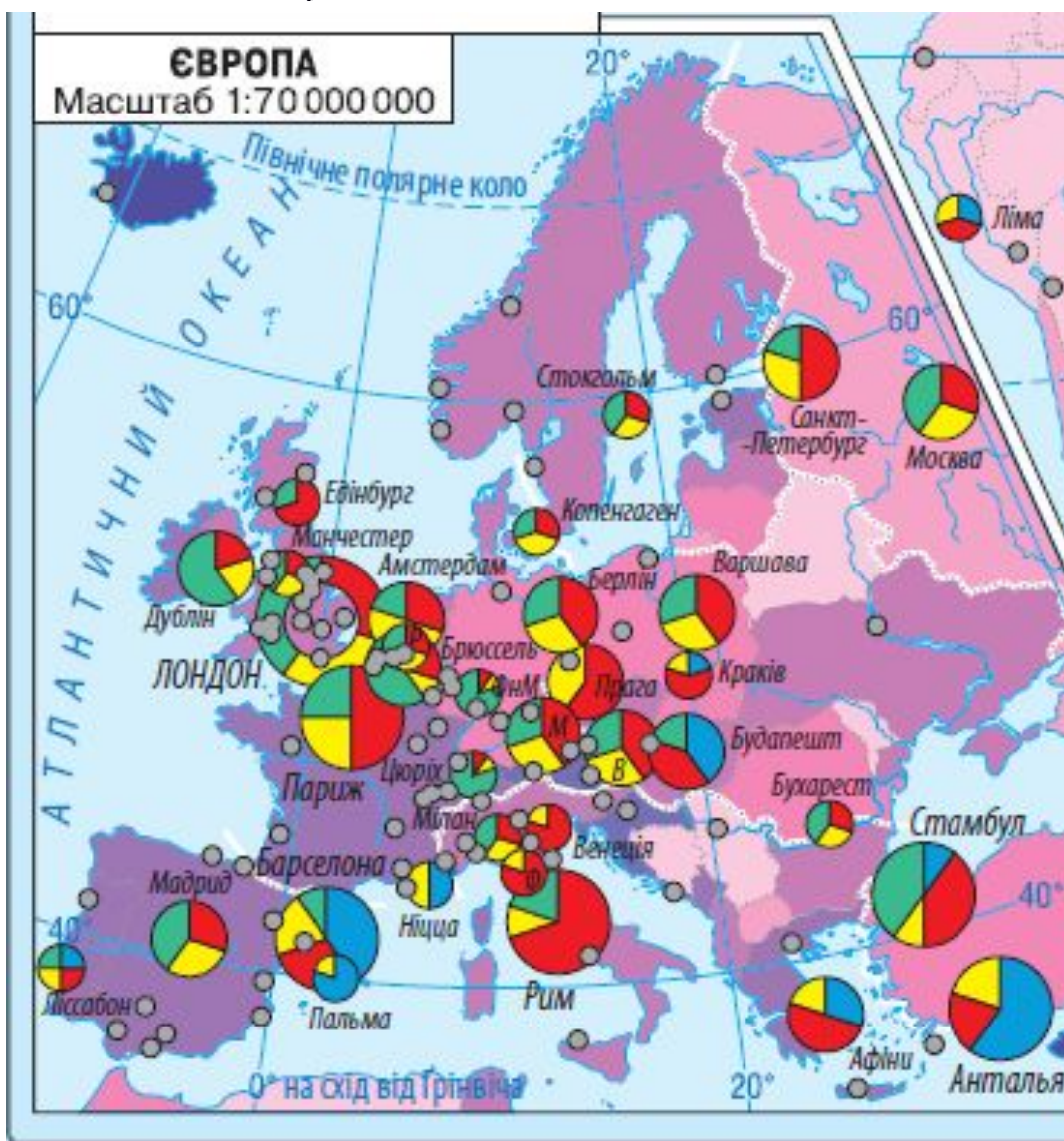
Бахрейн

Макао

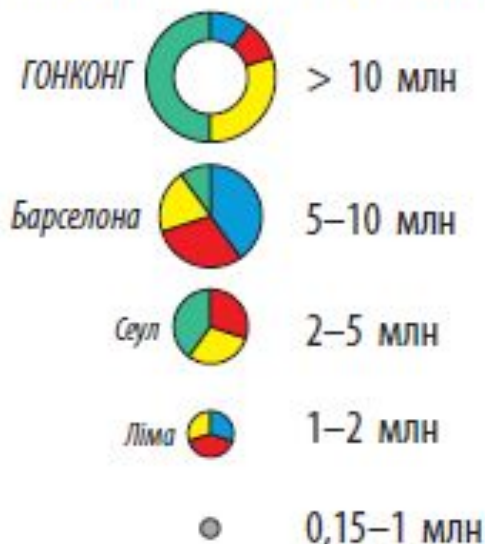

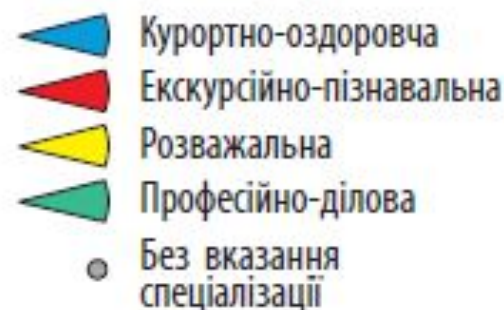
МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

ТУРИСТИЧНІ ЦЕНТРИ
(кількість прибулих туристів, осіб)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ЦЕНТРІВ

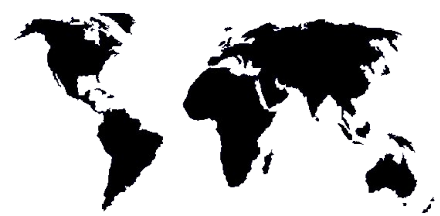
Іноземний туризм: кількість туристів*

Ранг	мільйонів осіб		зміни (%)	
	2015	2016*	15/14	16*/15
1. Франція	84,5	82,6	0,9	-2,2
2. США	77,5	75,6	3,3	-2,4
3. Іспанія	68,5	75,6	5,5	10,3
4. Китай	56,9	59,3	2,3	4,2
5. Італія	50,7	52,4	4,4	3,2
6. Велика Британія	34,4	35,8	5,6	4,0
7. Німеччина	35,0	35,6	6,0	1,7
8. Мехіко	32,1	35,0	9,4	8,9
9. Таїланд	29,9	32,6	20,6	8,9
10. Туреччина	39,5	...	-0,8	...

Іноземний туризм: кількість фінансових надходжень*

Ранг	У дол. США				У місцевій валюті	
	мільярдів		зміни		зміни (%)	
	2015	2016	15/14	16*/15	15/14	16*/15
1. США	205,4	205,9	7,0	0,3	7,0	0,3
2. Іспанія	56,5	60,3	-13,3	6,9	3,8	7,1
3. Таїланд	44,9	49,9	16,9	11,0	23,0	14,7
4. Китай	45,0	44,4	2,1	-1,2	3,6	5,3
5. Франція	44,9	42,5	-22,9	-5,3	-7,6	-5,1
6. Італія	39,4	40,2	-13,3	2,0	3,8	2,3
7. Велика Британія	45,5	39,6	-2,3	-12,9	5,2	-1,4
8. Німеччина	36,9	37,4	-14,8	1,4	2,0	1,7
9. Гонконг (Китай)	36,2	32,9	-5,8	-9,1	-5,8	-9,0
10. Австралія	28,9	32,4	-8,2	12,3	10,2	13,5

* За даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО)

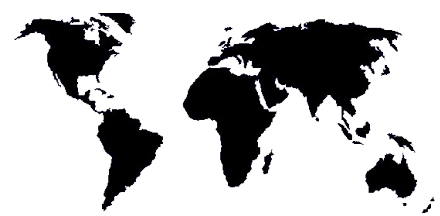

ОБГОВОРЕННЯ

- Які особливості розвитку туризму у Європі?

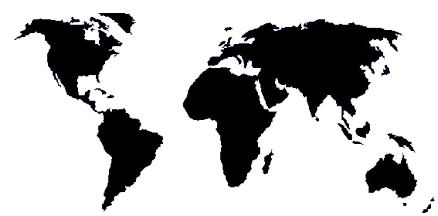

ОБГОВОРЕННЯ

- **Які зв'язки поєднують Україну з країнами Європи?**

ФІНАНСОВІ ТА ДІЛОВІ ПОСЛУГИ

- Фінансові послуги мають найбільший вплив на формування міжнародної спеціалізації країн Європи. Попри посилення конкуренції з боку країн Східної Азії, передовсім Китаю та Японії, європейський регіон лишається одним із головних світових осередків концентрації капіталу. У Європі розташовані штаб-квартири 8 із 20 найбільших банків світу, активи яких перевищують 1 трлн дол. США (HSBC, Barclays, Велика Британія; BNP Paribas, Credit Agricole, Франція; Deutsche Bank, Німеччина та ін.). У регіоні сформувалася мережа великих фінансових центрів світового значення, що відіграють вагомую роль у перерозподілі глобальних потоків капіталу — Лондон (перше місце у світі), Цюрих і Женева (Швейцарія), Франкфурт-на-Майні (Німеччина), Люксембург.

Європа також спеціалізується на різноманітних видах ділових послуг.

Міста із високою концентрацією компаній, що надають такі послуги, є «мозковими центрами», які визначають характер, географію, структуру міжнародного виробництва, торгівлі й співробітництва, називають світовими (або глобальними). Світовими містами Європи найвищого рівня є Лондон, Париж, Мілан, Москва, Франкфурт-на-Майні, Мадрид, Варшава, Амстердам, Брюссель, Дублін, Цюрих та ін. (2016 р.).

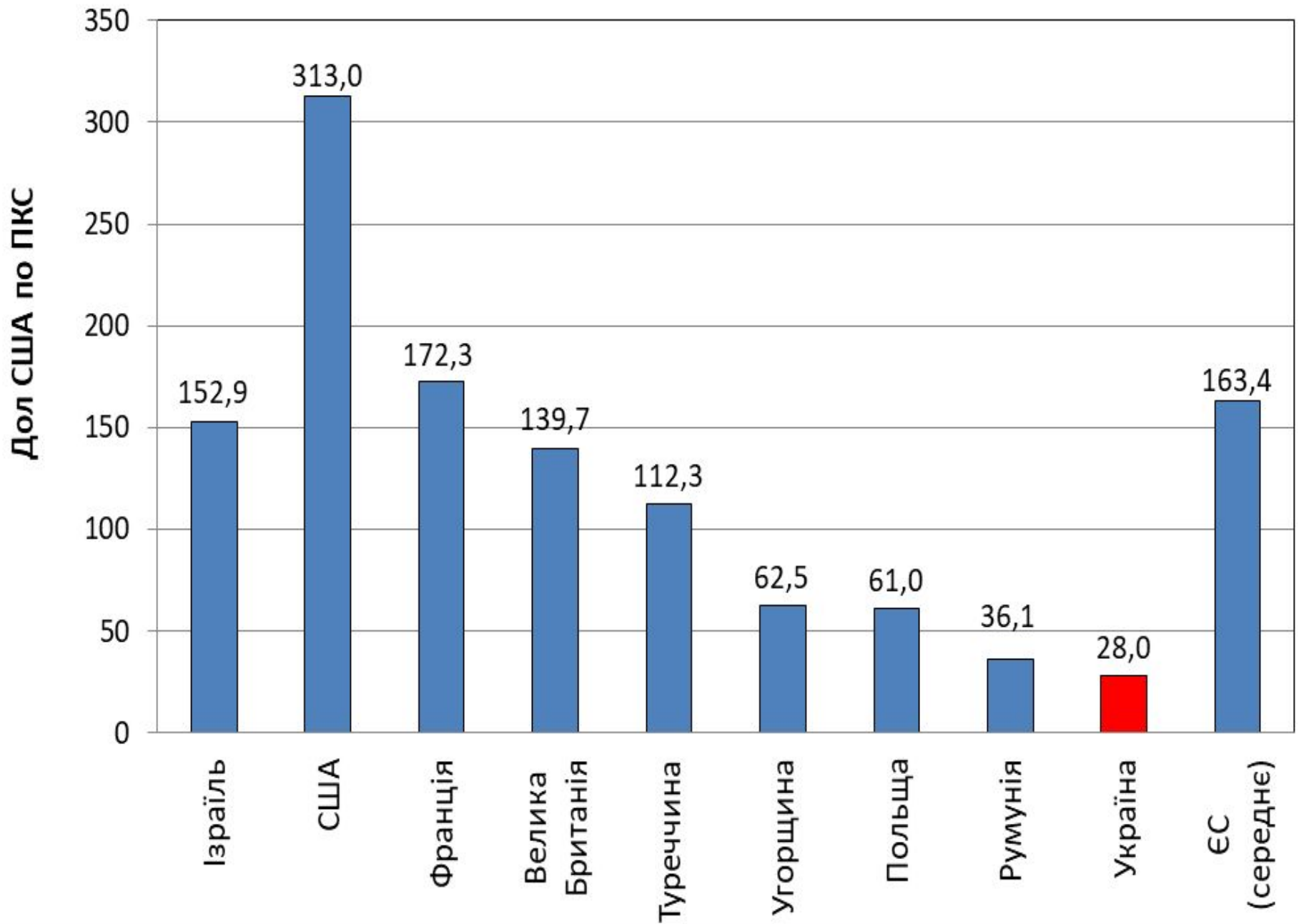

НАУКА

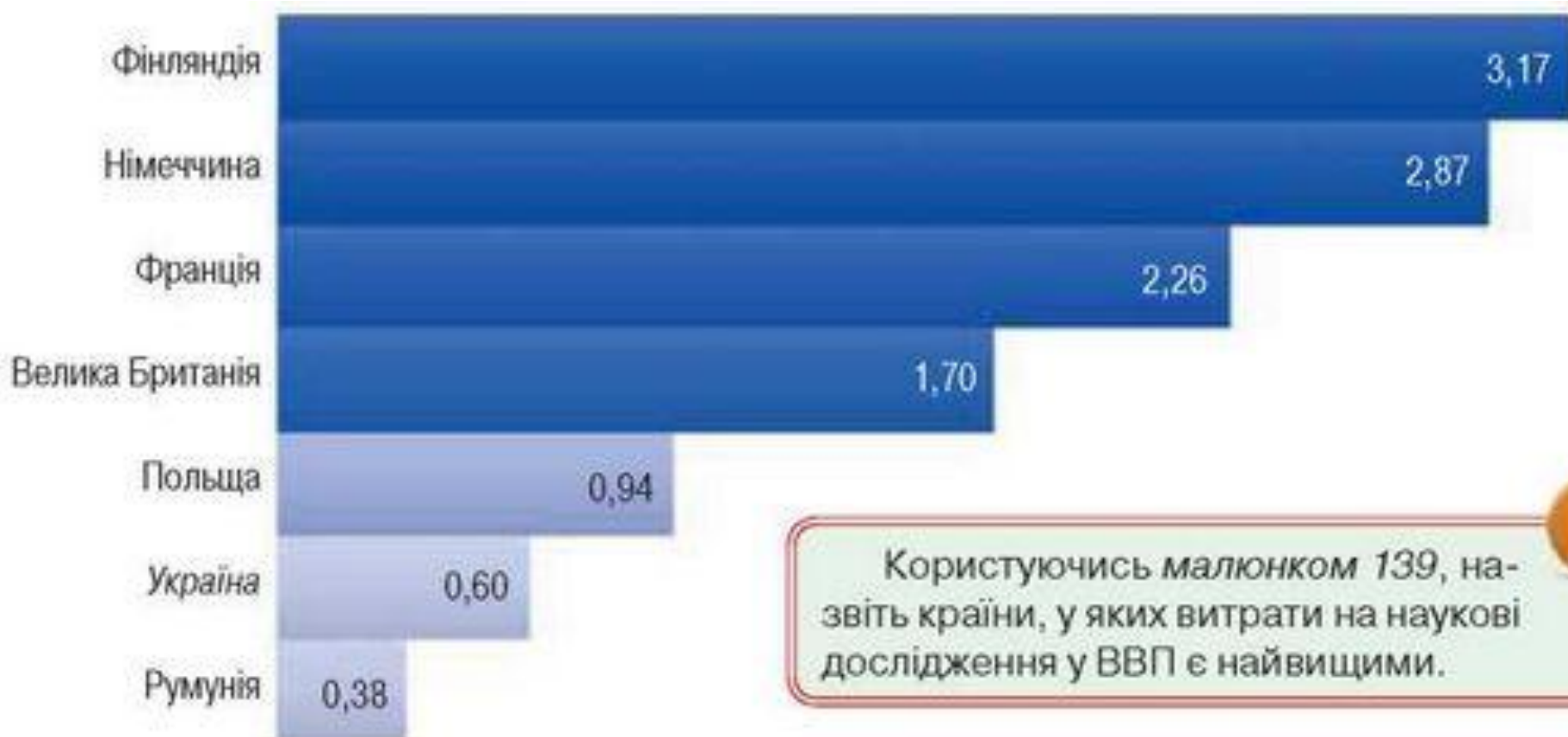

У розвинених країнах Європи до пріоритетних напрямів розвитку належить створення технопарків (наукових парків) – осередків освітньої, науково-дослідницької та виробничої діяльності, що дають змогу з мінімальними організаційно-транспортними витратами створювати експериментальні зразки новітньої високотехнологічної продукції та за потреби впроваджувати їх у масове виробництво. З організаційного погляду технопарки – це території із відповідно спроектованою інфраструктурою, де компактно поєднуються спеціально обладнані лабораторні та експериментально-виробничі, навчальні, офісні та житлові комплекси з усіма необхідними видами соціального обслуговування. Зазвичай там діють пільгові режими оподаткування на види діяльності, пов’язані з науковими й конструкторськими розробками створено полегшений доступ до кредитів на технологічні стартап-проекти.

Витрати у розрахунку на одного дослідника

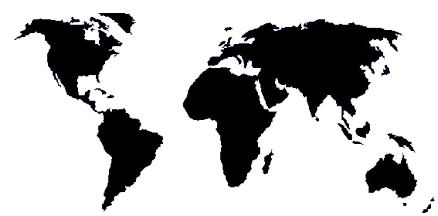
Користуючись малюнком 139, назовіть країни, у яких витрати на наукові дослідження у ВВП є найвищими.

Мал. 139. Частка витрат на наукові дослідження у ВВП окремих країн Європи у 2015 р., %

Домашнє завдання

§ 10, опрацювати, відповідати на питання.

Орієнтовні теми для досліджень

1. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в Європі.
2. Відновлювальна електроенергетика в країнах Європи: регіональні особливості та відмінності.
3. Структура й просторова організація виробництва чорних металів у країнах Європи